

Kurs i matrikkelføring

Saksgang fellesregler -
Klage

Kartverket

Innholdsfortegnelse

Innledning lovgrunnlag	3
Hva det alltid kan klages på	3
Utsatt matrikkelføring ved klage	4
Klagebehandling	4
Beregning av klagefrist	5
Klageinstans.....	5
Særskilte regler om klage på matrikkelenhet, bygg og adresse	5
Klage angående matrikkelenhet	5
Klage angående bygg.....	6
Klage angående adresse.....	6

Innledning lovgrunnlag

Reglene om klage er hjemlet i matrikkelloven § 46 og i matrikkelforskriften §§ 20, 21 og 22, i tillegg til forvaltningsloven. Dette er fellesregler som gjelder for både bygg, matrikkelenhet og adresse.

Matrikkelloven er, som vi har lært om tidligere i kurset, en særforvaltningslov. Førings av matrikkelenhetsdelen og adressedelen av matrikkelen har som hovedregel status som enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Det er ikke anledning til å klage på enkeltvedtak som er truffet etter annet lovverk, men det kan klages på selve føringen av saken (feilføring). Eksempler på føring etter annet lovverk, kan være føring av opplysninger om grunnforurensing (føres av Miljødirektoratet og konverteres inn i matrikkelen) og føring av opplysninger om kulturminner (føres av Riksantikvaren og konverteres inn i matrikkelen). Dette gjelder også føring av bygningsdelen i matrikkelen, som kan sees på som publisering av et vedtak etter plan- og bygningsloven. Dersom bygningsinformasjon i matrikkelen er ført feil rettes dette opp i med hjemmel i matrikkelloven § 26 (retting av opplysninger i matrikkelen).

Hva det alltid kan klages på

Matrikkelloven § 46 lister opp ulike forhold det alltid kan klages over i bokstav a-m. Som det fremgår av bestemmelsen gjelder oppstillingen i ML § 46 første ledd kun saker der det alltid kan klages. Det finnes altså andre forhold som kan påklages. ML § 46 lyder som følger:

- Enkeltvedtak etter denne lova kan klagast på etter kapittel IV til VI i forvaltningslova. Det kan alltid klagast over vedtak om:
- a) matrikkelføring av saker som krev oppmålingsforretning etter § 6, under dette feil ved varslinga eller utføringa av forretninga,
  - b) klarlagt grense etter § 7 tredje ledd,
  - c) samanslåing, jf. § 18,
  - d) føring av referanse til avtale om eksisterande grense i matrikkelen, jf. § 19,
  - e) fastsetjing av samla fast eigedom, jf. § 20,
  - f) tildeling av offisiell adresse med heimel i § 21,
  - g) sletting av matrikkeleining med heimel i § 26 andre ledd,
  - h) avslag på krav om retting av opplysning i matrikkelen, jf. § 26 tredje ledd,
  - i) avslag på førespurnad om innsyn i matrikkelen etter § 29,
  - j) utlevering av opplysningar frå matrikkelen, jf. § 30,
  - k) fastsetjing av gebyr, jf. § 32 første ledd,
  - l) avslag på rekvisisjon av oppmålingsforretning, jf. § 35 første ledd,
  - m) tvangsmulkt, jf. § 48.

Fylkesmannen er klageinstans for kommunale vedtak når ikkje anna er bestemt. Departementet er klageinstans for vedtak gjort av sentral matrikkelstyresmakt. Sentral matrikkelstyresmakt er klageinstans for kommunale vedtak om utlevering av opplysningar frå matrikkelen, jf. første ledd bokstav j.

Departementet kan i forskrift gi nærare reglar om klage, under dette om kva for vedtak som kan påklagast sjølv om dei ikkje blir rekna som enkeltvedtak.

Utsatt matrikkelføring ved klage

Matrikkelforskriften § 20 lyder:

Når klage etter § 46 er framsatt, skal kommunen vurdere om forvaltningsloven § 42 gir grunnlag for utsatt føring av opplysninger i matrikkelen. Dersom føringen allerede er foretatt, skal det anmerkes i matrikkelen at klage er innkommet og at føringen kan bli omgjort.

Selv om klage kommer inn før matrikkelføringen, kan kommunen til tross for dette velge å gjennomføre matrikkelføringen, men det skal da anmerkes i matrikkelen at det er innkommet klage som kan medføre at føringen vil bli endret.

Bestemmelsen kan også anvendes når klagen gjelder vedtak som er fattet etter annet lovverk, slik for eksempel føring av opplysninger om forurensing i grunn, kulturminner og bygningsinformasjon, altså der føring i matrikkelen bare er å anse som publisering av vedtaket, jf. departementets merknad til MF § 20.

Klagebehandling

Fremgangsmåte ved klagebehandling:

Klage fremsettes det organet som har truffet enkeltvedtaket. Det betyr at klage på saker etter matrikkeloven skal behandles av kommunen som lokal matrikkelmyndighet. For en detaljert beskrivelse av klagebehandling henviser vi til miljøkommune.no:

<http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Saksbehandling/Klagebehandling/>

På miljøkommune.no vil du finne flytskjema, og generell veiledning for kommunens behandling av klager på enkeltvedtak.

Ytterligere veiledning om intern klage i kommuner og fylkeskommuner vil du finne her: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/rundskriv/1994/rundskriv-h-1294.html?id=272435>

Beregning av klagefrist

Matrikkelforskriften § 21 lyder:

Klagefristen løper fra det tidspunktet parten har mottatt matrikkelbrev eller underretning om føringen i matrikkelen.

Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.

Forvaltningsloven § 29 andre ledd første punktum:

For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet sig kjennskap til vedtaket. [...]

Det betyr at part som aldri har mottatt underretning om vedtaket kan klage lenge etter at saken er ført i matrikkelen.

Eksempel: Etter delingsloven finnes det et eksempel der part har vunnet frem med en klagesak 10 år etter da han oppdaget at målebrevet var feil. Parten hadde aldri mottatt målebrevet/underretning og hadde dermed ikke hatt mulighet til å se at målebrevet var feil.

Klageinstans

Det fremgår av ML § 46 andre ledd at Fylkesmannen er klageinstans for kommunale vedtak når annet ikke er bestemt. Videre er det departementet som er klageinstans for vedtak fattet av sentral matrikkelstyresmakt. Sentral matrikkelstyresmakt er klageinstans for kommunale vedtak om utlevering av opplysninger fra matrikkelen, jf. ML § 46 første ledd bokstav j.

Særskilte regler om klage på matrikkelenhet, bygg og adresse

Klage angående matrikkelenhet

Det er viktig å huske på at det er i det en sak matrikkelføres at enkeltvedtaket faktisk fattes. Selv i saker som krever oppmålingsforretning er det ikke oppmålingsforretningen, men **matrikkelføringen som er et enkeltvedtak.**

Klagen kan likevel gjelde varsling og utføring av oppmålingsforretningen, under dette om forretningen er utført i samsvar med god landmålerskikk. Men det er først ved matrikkelføringstidspunktet vedtaket treffes og klagefristen starter.

Klage angående bygg

Det er hovedsakelig vedtak etter plan- og bygningsloven som registreres i matrikkelen som kan påklages. Registrering av bygninger skjer vanligvis på bakgrunn av at det er fattet vedtak i byggesak; det registreres ved rammetillatelse, igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Det er byggesaken som i hovedsak er enkeltvedtaket etter plan- og bygningsloven, og selve føringen av byggesakene i matrikkelen er ikke ansett som et enkeltvedtak som kan påklages.

Det kan selvsagt skje at det registreres feil i matrikkelen men dette rettes via reglene om retting i matrikkelloven og altså ikke via klageinstituttet. Det kan i denne forbindelse opplyses at avslag på retting av matrikkelen kan påklages. Dvs. rettighetshaver henvender seg til kommunen for å få endret opplysninger i matrikkelen. Det er i slike tilfeller klagerett på avslag på krav om retting av opplysninger i matrikkelen, jf. matrikkellova § 46, 1. ledd bokstav h.

Klage angående adresse

Klage i forbindelse med addressesaker er hjemlet i matrikkelloven § 46 bokstav f, matrikkelforskriften § 22, stadnamnlova § 10.

I addressesammenheng kan man klage både etter matrikkelloven og etter stadnamnlova, men det er ulike forhold man kan klage over etter de to lovene. I ML § 46 første ledd går det frem at det alltid kan klages over enkeltvedtak. I tillegg presiseres det i ML § 46 første ledd bokstav f at det kan klages over tildeling av offisiell adresse med hjemmel i ML § 21. Unntaket er vedtak om navn på gate, vei eller område som inngår i offisiell adresse. Skrivemåten av adressenavnet kan det også klages over, men her gjelder klagereglene i § 10 i stadnamnlova.

Matrikkelforskriften § 22 om klage over adressedeling:

Ved klage over tildeling eller endring av offisiell adresse, er klageretten begrenset til

- a) hvilken gate, veg eller liknende en bygning eller eiendom skal ha adresse til
- b) hvilket adressetilleggsnavn eller matrikkeladressenavn som er tildelt adressen
- c) feil tildelt adressenummer eller bruksenhetsnummer.

Klageadgangen som er gitt skal sikre mot feil ved innholdet i kommunens avgjørelse. Matrikkelforskriften utdypet og presiserer hva det kan klages over etter matrikkellova.

I departementets merknad til MF § 22 er de forhold som det ikke kan klages over nærmere beskrevet. Klageadgangen gjelder ikke kommunens avgjørelse om:

- å tildele eller endre adressen
- å gå over fra matrikkel- til vegadresse
- å velge hvilke veger som skal gis navn, dvs. hvor det skal gis vegadresser
- skrivemåten av navn (adressenavn, adresses tilleggnavn, matrikkeladressenavn) Skrivemåten = lov om stadnamn

Innkomne klager skal alltid behandles på riktig måte, uanhengig av hvor mye press det er på saken i medier, sosiale medier osv. Det er også viktig å vurdere hva innkommende klager egentlig gjelder, man må eksempelvis skille mellom følgende:

- **klage som gjelder selve adressetildelingen**
ML § 46 bokstav f: Fylkesmannen
- **klage som gjelder valg av navn i adressesammenheng**
Vanlig kommunalt vedtak, ingen formell klagerett
- **klage som gjelder skrivemåten av navn**
Stadnamnlova § 10: Klagenemnd for saker etter lov om stadnamn.